REFERAT Social- og Sundhedsudvalget d. 23-02-2021

Mødedato Tirsdag d. 23. februar 2021 kl. 10:00

Mødested Holdes på Teams

Indholdsfortegnelse

Ny anvendelse af ledige bygninger i Handicap og Psykiatri..... 3
Orientering om status på indførelsen af moduler på handicapområdets dagtilbud..... 5
Evaluering af frikommuneforsøg "Bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde".. 7
Status for analyse af muligheder og behov for et sundhedshus..... 10
Rekruttering på SOSU-elevområdet..... 12
Styrket omsorg og nærvær i ældreplejen..... 14
Covid-kompensation til Sundhed og Ældre..... 16
Fælles hjælpemiddeldepot mellem Herning og Ikast-Brande Kommuner..... 18
Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer..... 21

Punkt 8: Ny anvendelse af ledige bygninger i Handicap og Psykiatri

27.54.08-G01-1-21

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			X						

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Social- og Sundhedsudvalget godkendte på mødet den 17. december 2019 et udviklingskatalog for Handicap og Psykiatri. Udviklingskataloget indeholder fire udviklingsspor, som skal være retningsgivende for udviklingen af Handicap og Psykiatri i de kommende år. Udviklingsspor 1 handler om en samlet kapacitetsplan for Handicap og Psykiatri. Udviklingsspor 4b handler om tilbud til ældre borgere fra handicap- og psykiatriområdet.

På kort sigt har Handicap og Psykiatri helt konkrete og aktuelle kapacitetsudfordringer, som kræver aktuel håndtering.

Derfor fremsættes to forslag om anvendelse af ledige bygninger i Handicap og Psykiatri; et forslag om midlertidig anvendelse af den ledige bygning på Herluf Trolles Vej 1 i Herning til et specialiseret dagtilbud samt et forslag om midlertidig anvendelse af den ledige bygning på Lyngen 3 i Aulum til et botilbud og eventuelt dagtilbud for midaldrende borgere med udviklingshæmning, såfremt bygningen viser sig egnet til dette formål. Forslagene skal ses som eventuelt midlertidige løsninger, som anvendes indtil der er mulighed for at etablere andre mere langsigtede løsninger.

Sagsfremstilling

Ny anvendelse af Herluf Trolles Vej 1, Herning
Handicap og Psykiatris kapacitetsplan indeholder anbefalinger om udvidelse af både bolig- og dagtilbudskapaciteten i Handicap og Psykiatri, for at imødekomme områdets kapacitetsudfordringer. Anbefalingerne i kapacitetsplanen er relativt langsigtede, men en del af kapacitetsbehovet eksisterer her og nu. Det gælder i særdeleshed behovet for dagtilbudskapacitet, idet kapaciteten her ikke er blevet udvidet i takt med de seneste års udvidelser af boligkapaciteten i Handicap og Psykiatri. Særligt udvidelsen af Mosaikken nødvendiggør en etablering af et antal meget specialiserede dagtilbudspladser.

Aktuelt er der behov for to meget specialiserede dagtilbudspladser til borgere fra Mosaikken med helt særlige udfordringer, som gør, at Handicap og Psykiatris eksisterende dagtilbud ikke kan imødekomme deres behov for en meget specialiseret indsats og særlige fysiske rammer.

Derfor foreslår forvaltningen, at bygningen på Herluf Trolles Vej 1, som tidligere husede botilbuddet Fortuna, anvendes som specialiseret dagtilbud for borgere med autismespektrumforstyrrelser med foreløbigt op til fire pladser. Det er forvaltningens vurdering, at tilbuddet på sigt kan få en kapacitet på mellem otte og 12 pladser, afhængigt af hvilke borgere, der visiteres til tilbuddet. Forslaget indebærer at:

- Tilbuddet hurtigst muligt etableres som aktivitets- og samværstilbud med hjemmel i servicelovens § 104.
- Tilbuddet rent organisatorisk bliver en del af autismeområdet, sammen med botilbuddene Mosaikken, Thrigesvej og Nørrevænget. Det vil blive et selvstændigt tilbud, som vil have fælles ledelse med Mosaikken.

Bygningen blev oprindeligt opført som dagtilbud og kan relativt hurtigt indrettes hensigtsmæssigt til det formål igen.

Ny anvendelse af Lyngen 3, Aulum
Handicap og Psykiatriområdets udviklingskatalog indeholder et konkret forslag om, at et stigende antal borgere frem over får det rette tilbud på ældreområdet, når deres livssituation ændrer sig til, at de i overvejende grad har behov for pleje- og omsorgstilbud. Antallet af borgere, som er flyttet til et tilbud på ældreområdet, har endnu ikke nået det forventede niveau. Det betyder, at forventningen om frigørelse af kapacitet i tilbud, som er hensigtsmæssige for midaldrende borgere i Handicap og Psykiatri, ikke er blevet indfriet. Det giver aktuelle kapacitetsudfordringer i handicapområdets botilbud.

Derfor foreslår forvaltningen, at det undersøges, om der er mulighed for, at bygningen på Lyngen 3 kan anvendes som botilbud og dagtilbud for borgere med udviklingshæmning, og om det er hensigtsmæssigt at anvende bygningen på denne måde. Det vil indebære, at der skal undersøges forhold omkring økonomi, bygningens anvendelighed og lovhjemmel. Organisatorisk forventes tilbuddet koblet op på de øvrige botilbud/bofællesskaber, som ligger i gåafstand fra dette tilbud.

Forslaget har dels til formål at sikre midaldrende borgere med udviklingshæmning den mest hensigtsmæssige bolig og støtte i et tilbud, som er målrettet deres behov, dels at sikre ledig og attraktiv kapacitet for yngre borgere i de eksisterende botilbud.

Lyngen 3 har fire lejligheder med varierende faciliteter og størrelse, som er blevet istandsat i 2020.
Aktuelt er bygningen ledig, så den kan anvendes som isolationsfaciliteter ved eventuelt udbrud af Covid-19 på et botilbud.

Nye, midlertidige løsninger
Forslagene om anvendelse af Herluf Trolles Vej 1 i Herning samt Lyngen 3 i Aulum skal ses som midlertidige løsninger, som kan anvendes, indtil der er mulighed for at etablere andre mere langsigtede løsninger.

Alternativet til tilbuddene på Herluf Trolles Vej 1 og Lyngen 3 er aktuelt, at pladserne købes eksternt, såfremt pladserne findes eksternt. Erfaringer fra tidligere analyser har vist, at udgiften til egne tilbud er 15% lavere end udgiften til sammenlignelige eksterne tilbud. Dertil kommer udgifterne forbundet med længere transport til dagtilbud samt den ulempe at borgere i eksterne botilbud får længere til deres kendte netværk og nærmiljø.

Økonomi

Det anslås, at de samlede årlige driftsudgifter til de to tilbud vil være mellem 3 og 4 mio. kr.:

- Fortuna: 1-1,5 mio. kr. pr år. ved et tilbud med fire borgere på modul 5
- Lyngen: 2-2,5 mio. kr. pr år. ved et tilbud med fire borgere i botilbud og dagtilbud på modul 5.

Oprettelse og drift af de to tilbud finansieres inden for rammen af Serviceområde 13.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at bygningen på Herluf Trolles Vej 1 i Herning anvendes som specialiseret dagtilbud for borgere med autismespektrumforstyrrelser med foreløbigt op til fire pladser,

at kapaciteten i det specialiserede dagtilbud kan udvides op til 12 pladser, hvis der bliver behov for det,

at forvaltningen undersøger mulighederne for at bygningen på Lyngen 3 i Aulum kan anvendes som botilbud og dagtilbud for borgere med udviklingshæmning,

at bygningen på Lyngen 3 i Aulum anvendes som botilbud og dagtilbud, hvis undersøgelser viser, at det er hensigtsmæssigt at anvende bygningen på denne måde.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Punkt 9: Orientering om status på indførelsen af moduler på handicapområdets dagtilbud

27.54.08-P05-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			x						

Øvrige sagsbehandlere: Steen Holk Bank

Resume

På Social- og Sundhedsudvalgets mødet den 29. maj 2019, punkt 59, besluttede udvalget, at dagtilbud i Handicap skulle differentieres, så bevillinger og tilbud bedre kan tilpasses borgernes individuelle behov for aktivitet i hverdagen.
På Social- og Sundhedsudvalgets møde den 27. november 2019, punkt 111, godkendte udvalget nye modul- og serviceniveaubeskrivelser for dagtilbuddene i Handicap. I forbindelse med godkendelsen ønskede udvalget at blive orienteret om status på omlægningen primo 2021.

Sagsfremstilling

Omlægningen af dagtilbuddene på handicapområdet indebærer:

- Der er mulighed for indskrivning af borgerne på 1-5 moduler, svarende til 1-5 fremmødedage pr uge. Tidligere var der mulighed for indskrivning på hel- eller halvtidspladser.
- Alle indskrivninger sker fortsat efter individuelle og konkrete vurderinger og gældende lovgivning om klageadgang for borgerne.

Modulerne har til formål at give mulighed for at tilrettelægge individuelle forløb, hvor borgerne bevilges det antal dage i dagtilbud, som understøtter borgerens samlede indsatsplan og skaber bedst mulig sammenhæng mellem indsatserne i dagtilbud og fx botilbud, bostøtte eller fritid.

Status på anvendelsen af moduler i 2020 og 2021
De fem moduler er anvendt ved nye visitationer af Herningborgere til dagtilbud i Herning Kommune.

Derudover har sagsbehandlere foretaget en individuel gennemgang og revisitation af de Herningborgere som bor på botilbud og som er visiteret til dagtilbud på Tre Birke, Birkelund, Aktivitetshuset i Vildbjerg samt Kridthuset i henhold til de nye modul- og serviceniveaubeskrivelser.

Revisitationen har medført behov for nærmere dialog med få borgere og pårørende om den nye modulindskrivning, og få borgere blev efterfølgende visiteret til et andet modul.

Modulerne er taget i brug på Tre Birke og Aktivitetshuset Vildbjerg i 2020 - og på Birkelund og Kridthuset ved Rosenholm i 2021.

Det har medført, at borgerne i stedet for hel- og halvtidspladser nu er visiteret til følgende moduler: (pr. 1. januar 2021):

	Modul 5	Modul 4	Modul 3	Modul 2	Modul 1
Tre Birke	32	38	16	1	1
Aktivitetshuset Vildbjerg	13	6	4	1	0
Birkelund	13	4	5	0	0
Kridthuset (v. Rosenholm)	19	0	0	0	0

Der er i løbet af 2020 sket en stigning i antallet af borgere, som er visiteret til dagtilbud:
1. januar 2020: 141
1. januar 2021: 153

SektorMED Handicap og Psykiatri bemærker, at omlægningen er sket i et år med Corona, så man har ikke kunnet afprøve, hvordan omlægningen fungerer i et ”normalt” år.

Planer for yderligere omlægning til moduler i 2021
Serviceniveauet er gældende for alle herningborgere. Derfor vil der i 2021 være et særligt fokus borgere i dagtilbud, som ikke drives af Herning Kommune - fx borgere med bo-og dagtilbud i andre kommuner eller i regionale tilbud - så de borgeres dagtilbud så vidt muligt tilpasses Herning Kommunes serviceniveau.

Økonomi

Det fremgik af sagsfremstillingen til Social- og Sundhedsudvalgets møde den 27. november 2019, at modulindskrivninger medfører, at belægningen på de enkelte dagtilbud mindskes, og at der derfor løbende skal driftsjusteres.
Der blev forud for indførelsen af modulerne beregnet en forventet besparelse på ca. 1 mio. kr. Dagtilbuddenes budgetter er efterfølgende reduceret med 749.000 kr.
Ved ikke at gennemføre en besparelse på 1 mio. kr, er der således i de aktuelle budgetter taget højde for at dagtilbuddene i 2021 har lidt flere borgere end i 2020 og at der skal sikres en god overgang til det nye serviceniveau.

På Tre Birke er der set en årlig kørselsbesparelse på 65.000 kr. som følge af modulindskrivningen.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen om status på indførelsen af moduler på handicapområdets dagtilbud tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning. Der gives fornyet status på ændringen primo 2022.

Punkt 10: Evaluering af frikommuneforsøg "Bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde"

27.00.00-P25-1-16

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			X						

Øvrige sagsbehandlere: Christina Nielsen

Resume

Sundhed og Ældre, Handicap og Psykiatri og Børn og Unge har i samarbejde med Tilsynsenheden i perioden 2016-2020 deltaget i forskellige frikommuneforsøg. Forsøgene er en del af frikommunenetværket ”Bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde”, som Herning Kommune har indgået i sammen med Favrskov, Holstebro, Randers, Silkeborg, Skive og Aabenraa Kommuner. Det overordnede formål med forsøgene er at bidrage til en bedre opgaveløsning, og til at borgerne opnår øget selvbestemmelse og frihed i deres hverdag.

Social- og Sundhedsudvalget fik seneste orientering om frikommuneforsøgene i september 2018. Forsøgene er nu slutevalueret af VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) og udvalget præsenteres derfor for de endelige resultater og den videre proces.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har deltaget i forsøgene:

- Forsøg med teknologiske hjælpemidler, bl.a. trædemåtter, bevægelsessensorer og kamerakig på botilbud og plejecentre, forsøg med særlige døråbnere på botilbud og plejecentre og forsøg med teknologiske hjælpemidler på botilbud på børneområdet.
- Forsøg med flytning/flyttesager. I forsøget har vi fået lovhjemmel til udenom Familieretshuset at behandle flyttesager for borgere over 18 år med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne, der ikke kan give et informeret samtykke til en flytning. Der er tale om flytning til det bedst mulige tilbud. Det vil sige det tilbud, som omsorgsmæssigt er det mest hensigtsmæssige for borgeren.
- Forsøg med tilkøbsydelser i hjemmeplejen og på botilbud. I forsøget har borgere, som I forvejen modtager enten praktisk hjælp og pleje fra Hjemmeplejen eller socialpædagogisk støtte på deres botilbud, fået mulighed for at tilkøbe ekstra hjælp og støtte

Teknologi
Herning Kommune har et stort antal af godkendte teknologier, og der har været størst potentiale for anvendelsen på plejecentre og botilbud for voksne:

	Teknologiske hjælpemidler på plejecentre/botilbud	Teknologiske hjælpemidler ved hjemmeboende borgere tilknyttet hjemmeplejen	Særlige døråbnere på plejecentre/ botilbud	Teknologiske hjælpemidler til Børn og Unge
Herning	158 (13 kamera)	2	10	2
Favrskov	46 (11 kamera)	0	0	-
Skive	14	-	-	-
Silkeborg	12	-	-	-
Aabenraa	11	-	-	-
Holstebro	9 (4 kamera)	-	-	-

Randers	8 (1 kamera)	-	-	-

I forhold til teknologiforsøgets virkning, er VIVEs konklusion, at borgere med den afprøvede teknologi opnår øget livskvalitet, frihed og privatliv, at de pårørende er trygge og tilfredse med teknologien, og at medarbejderne opnår et bedre arbejdsmiljø.

I forsøget er der gode erfaringer med brug af kamerakig. Det er en afgørende teknologi til bl.a. at give borgeren ro (vedkommende bliver ikke forstyrret i samme grad), minimere konfliktniveauet og samtidig sikre borgerens sikkerhed ved at kunne åbne op for kamerakig og se, om borgeren bliver ængstelig og har behov for hjælp.

I forbindelse med offentliggørelsen af evalueringerne d. 14. januar deltog Fuglsangsø Centret med et indslag i TV Midtvest omkring deres brug af kamera. https://www.tvmidtvest.dk/herning/demente-bliver-videoovervaaget-i-herning

Flytninger
Vedrørende flytteforsøget, så har Herning foretaget 32 flytteforløb i forsøgsperioden. Flytningerne har været fra botilbud til botilbud; børnebotilbud til voksenbotilbud; eget hjem til botilbud bofællesskab/botilbud til plejebolig samt bofællesskab til botilbud.

	2017	2018	2019	2020	SUM
Herning	5	11	8	8	32
Favrskov	0	1	7	4	12
Randers	0	0	0	3	3
Silkeborg	0	3	3	5	11
Skive	0	0	0	0	0
Aabenraa	0	3	3	0	6

VIVE fremhæver, at det stabile antal af flyttesager i Herning, ifølge medarbejderne selv skyldes, at man fra starten af har haft en tydelig organisering af forløbene, medarbejdere med særlig viden og erfaringer på området samt mulighed for hjælp og rådgivning i forløbene.

VIVEs konklusion er, at forsøget viser, at kommunerne er i stand til at håndtere flyttesager uden om Familieretshuset, men at der er nogle udfordringer der skal overvejes, bl.a. organisering og procedure for flyttesager, opsporingen af målgruppen og faglige vurderinger af borgernes grundlag for at give samtykke, herunder stiltiende samtykke.

Oplevelsen og erfaringerne med forsøget er positive fra både pårørende og værger. De oplever, at borgerne opnår en bedre boligsituation og en højere livskvalitet. For Herning Kommune betyder forsøget smidigere og hurtigere sagsgange, og dermed en hurtigere tilpasning af indsatsen til borgerens aktuelle behov.

Tilkøb
Forsøget med tilkøbsydelser har haft en mindre volumen end det var forventet i alle forsøgskommuner. I Hjemmeplejen er der i forsøgsperioden solgt tilkøb, i form af ekstra rengøring, til 18 borgere – flere af dem har købt rengøring flere gange. På botilbud i Handicap og Psykiatri er der solgt tilkøb, i form af socialpædagogisk ledsagelse, til 11 borgere. På trods af det begrænsede salg, viser VIVEs evaluering, at borgerne har været glad for muligheden. VIVE har I deres evaluering også snakket med en stor gruppe af borgere, der har fravalgt tilkøb. Det skyldes primært, at de ikke ser et behov for det, og at det er for dyrt.

Den videre proces
Regeringen vil nu læse evalueringerne fra VIVE og tage stilling til, om resultaterne af forsøgende giver anledning til at ændre lovgivningen. I så fald vil Regeringen søge Folketingets opbakning til indarbejde forsøgene i den generelle lovgivning.

Kommunerne kan fortsætte med forsøgene i 2021, mens det afgøres om forsøgene indarbejdes i den generelle lovgivning.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen om evaluering af frikommuneforsøg på det specialiserede socialområde tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 11: Status for analyse af muligheder og behov for et sundhedshus

29.00.00-A26-4-17

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
	x		x						

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Forebyggelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget drøftede muligheder og behov for et kommende sundhedshus på møderne henholdsvis den 14. og 15. december 2020.

Drøftelserne tog udgangspunkt i budgetforlig 2021-2022: "Muligheden og behovet for et sundhedshus i det centrale Herning skal undersøges. Samtidig skal en analyse afgrænse og definere, hvilket indhold et eventuelt sundhedshus med fordel kan have - med respekt for allerede eksisterende sundhedsaktører, både private og offentlige, og øvrige relevante forhold. Et oplagt fokuspunkt er muligheden for at samle de kommunale, specialiserede genoptræningsfaciliteter (hjerte, KOL osv.)".

På baggrund af drøftelserne gives en status for processen for udarbejdelse af en analyse til Byrådets budgetkonference den 22. marts 2021.

Der forelægges tillige en præsentation med faktuelle oplysninger om Genoptræningsenheden, som omfatter både genoptrænings-, sundhedsfremme- og forebyggelsesområdet.

Sagsfremstilling

På budgetkonferencen den 22. marts 2021 skal Byrådet præsenteres for en analyse af mulighederne og behovet for et sundhedshus i det centrale Herning.

Der er planlagt følgende proces med henblik på at udarbejde en analyse:

- Januar 2021: Intern proces i Herning Kommune. Den interne proces skal afdække hvilke kommunale samarbejder og indsatser, der kan give synergier ind i et sundhedshus. Der er udover sundheds- og ældreområdet bl.a. fokus på beskæftigelsesområdet, børn- og ungeområdet samt kultur- og fritidsområdet.
- Januar-marts 2021: Møder med eksterne interessenter. Formålet er at afdække eksterne samarbejdspartneres perspektiver i forhold til et sundhedshus. Der afholdes møder med Frivilligcenter Herning, patientforeninger, Region Midtjylland og Kommunalt lægeligt udvalg.
- 8. februar og 23. februar 2021: Møder i Forebyggelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget. Statusorientering.
- 15. marts og 17. marts 2021: Møder i Forebyggelsesudvalget og Social- og Sundhedsudvalget. Orientering om og drøftelse af analysen.
- 22. marts 2021: Byrådets budgetkonference.

Social- og Sundhedsudvalget og Forebyggelsesudvalget godkendte på møderne 13. marts og den 27. maj 2019 ”Koncept for den sammenhængende genoptrænings-, sundhedsfremme- og forebyggelsesindsats”, som indebærer en geografisk samling af Genoptræningsenheden, dog med et decentralt element. Konceptet indgår som et element i analysen frem mod budgetkonferencen.

Der er udarbejdet en præsentation med faktuelle oplysninger om Genoptræningsenheden jf. vedlagte faktanotat. Det fremgår bl.a. af faktanotatet, at:

- Der er et stigende antal borgere, som henvises til Herning Kommune med en genoptræningsplan.
- Der er et stigende pres på de fem hovedmatrikler, som genoptræningsaktiviteterne er fordelt på i Herning Kommune.
- Kapacitetspresset medfører en vanskelig driftssituation. Afdelingens fysiske rammer er ikke fulgt med opgaveløsningen.
- Det er en udfordring at yde et ensartet tilbud på de forskellige matrikler med forskellige rammer.
- Der er tale om en afdeling med mange indgange, hvilket gør det svært for borgerne at finde sammenhæng mellem tilbuddene.

- De stigende udfordringer gør det vanskeligere at understøtte visionen om mere lighed i sundhed.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen om processen og status på analysen tages til efterretning

at faktanotat om Genoptræningsenheden drøftes.

Beslutning

Til efterretning.

Drøftet.
Sagen dagsordensættes til fortsatte drøftelser på Social- og Sundhedsudvalgets mødet i marts 2021.

Bilag

Faktanotat om Genoptræningsenheden, januar 2021

Punkt 12: Rekruttering på SOSU-elevområdet

81.07.00-S00-1-21

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			x						

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Sundhed og Ældre har i en årrække oplevet udfordringer med at rekruttere nok SOSU(social- og sundheds)-elever. Dette er problematisk i forhold til at sikre tilstrækkelig arbejdskraft på området i fremtiden.

Samtidig udfordres området af, at den økonomiske ramme ikke er ændret i takt med det øgede behov for elever.

Sagsfremstilling

Sundhed og Ældre er udfordret i forhold til at rekruttere SOSU-elever svarende til Herning Kommunes dimensionering, dvs. det antal SOSU-elever, kommunen forpligter sig til at ansætte og uddanne for at sikre arbejdskraft på området på både kort og langt sigt.

I Herning Kommune såvel som på landsplan øges antallet af ældre og dermed antallet af borgere, der har brug for kommunal hjælp. Samtidigt er en stor del af de allerede ansatte SOSU-medarbejdere i en alder, hvor de nærmer sig pensionsalderen. Opgaven er således stigende, og antallet af medarbejdere, der står for en naturlig afgang fra arbejdsmarkedet, stiger ligeledes. Der er derfor brug for et stort antal nye medarbejdere til at løfte opgaven på sundheds- og ældreområdet i fremtiden og dermed nødvendigt at øge antallet af elever.

I 2019 blev der forhandlet en ny central dimensioneringsaftale mellem Regeringen, KL, Danske Regioner og FOA vedrørende ansættelse af SOSU-elever i kommunerne. Aftalen gælder for 2020 og 2021. Dimensioneringsaftalen indebærer en øget dimensionering på ca. 30 %. Herudover overtog kommunerne regionernes arbejdsgiveransvar for SOSU-assistentelever fra 2020.

Herning Kommunes dimensionering og antallet af ansættelser fra 2017 til 2021 ses i nedenstående tabel. Siden 2017 har Herning Kommune ikke kunnet ansætte det tilstrækkelige antal elever. Det en udfordring, fordi ansættelsen af elever er den væsentligste forudsætning for, at der uddannes et tilstrækkeligt antal SOSU-medarbejdere til at kunne opretholde serviceniveauet på området. Risikoen er, at kommunen ikke på længere sigt kan varetage sin opgave i hjemmeplejen, på plejehjem, og hvor SOSU-hjælpere og -assistenter ellers arbejder.

Tabel 1: Dimensionering i forhold til ansættelse

(Dimensionering/ansatte)	2017	2018	2019	2020	2021
Assistentelever	50/38	50/38	50/49	90/74	90/
Hjælpeelever	34/23	34/20	34/36	46/21	46/
I alt	84/61	84/58	84/85	136/95	136/

I 2020 ansatte Sundhed og Ældre 70 % af de elever, man burde i forhold til dimensioneringen. Dette på trods af mange forskellige indsatser for at øge rekrutteringen, som der blev redegjort for på Social- og Sundhedsudvalgets møde den 27. maj 2020, punkt 52.

Økonomi

Der er således brug for en massivt øget indsats på området, hvis det skal lykkes at opfylde dimensioneringen. Der er ligeledes brug for at iværksætte indsatser for at fastholde de SOSU-elever, der allerede er ansat. Elevfrafaldet var i 2020 på 12,6 %.

Der er ikke lavet en analyse af et sammenligneligt frafald for 2020 på landsplan, men Beskæftigelsesministeriet lavede i 2018 beregninger, der viste, at det forventede frafald på erhvervsuddannelserne fra 2017 er ca. 47%. Der kan være forskellige faktorer, der påvirker dette gennemsnit. For Herning Kommunes vedkommende kan det konstateres at frafaldprocenten er halveret i perioden fra 2017 til 2020.

Frafaldet i Herning Kommune er således lavt, men manglen på uddannede SOSU-medarbejdere gør, at der er behov for at reducere det yderligere. Dette kan ske bl.a. ved hjælp af indsatser på praktikpladserne for at sikre et godt læringsmiljø for eleverne.

Trods den manglende opfyldelse af dimensioneringen forventes et merforbrug på elevområdet fra 2021 og frem. Det er ikke muligt inden for budgettet at ansætte SOSU-elever svarende til dimensioneringen.

Nedenstående figur viser et estimeret bud på det forventede optag fra 2020 og frem indenfor budgettet.

Figur 1: Muligt optag i forhold det faktiske budget set i forhold til dimensionering

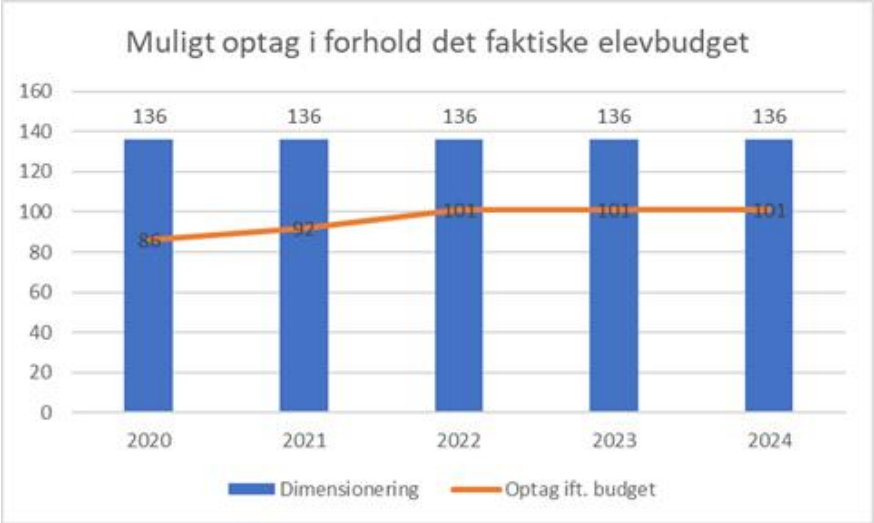

Hvis Sundhed og Ældre har held med at sætte indsatser i værk, så optaget bliver på 100 % af dimensioneringen, og frafaldet reduceres til ca. 5 %, vil der med den eksisterende økonomi i 2021 forventes et merforbrug på elevområdet på ca. 2-3 mio. kr. stigende til ca. 6,5 mio. kr. i 2024.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget drøfter tilgangen til SOSU-elevområdet

Beslutning

Drøftet.

Social- og Sundhedsudvalget bakker kraftigt op om tilgangen til et forstærket fokus på rekrutteringen på SOSU-området for dermed at få flere til at vælge uddannelsen.

Sagen dagsordensættes til fornyet status og drøftelse august 2021.

Punkt 13: Styrket omsorg og nærvær i ældreplejen

27.00.00-P15-1-20

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			x						

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Herning Kommune er blevet bevilget puljemidler til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen. Kommunen har modtaget i alt 5.026.000 kr. fra Sundhedsstyrelsen. Midlerne skal primært bruges på demensområdet blandt andet gennem kompetenceudvikling af personale og ved at afprøve dokumentation i form af videooptagelser for at frigive mere tid til omsorg og nærvær.

Sagsfremstilling

Herning Kommune har siden 2001 skabt positive og målbare resultater ved at anvende Marte Meo-metoden i demensomsorgen på Plejecenter Lindegården og har som den eneste kommune i Danmark fået certificeret to plejecentre (Plejecenter Lindegården og Fuglsangsø Plejecenter), som Marte Meo-institutioner. Marte Meo er en velkendt og veludviklet metode, som bygger på en grundlæggende antagelse om, at mennesker har mange flere ressourcer, end de er bevidste om, og at det er muligt at mobilisere disse ressourcer ved rette vejledning gennem film/videooptagelser.

I et arbejdsmiljøprojekt fra 2016–17 i Herning Kommune, blev Marte Meo anvendt som grundlæggende metode. Tre plejecentre, Toftebo, Søglimt og Fuglsangsø Plejecenter, deltog i projektet. Projektet udløste mærkbare resultater, hvor fx antallet af voldsindberetninger samlet set blev reduceret med 62%. Dette skabte langt bedre trivsel for beboerne og en meget større arbejdsglæde hos personalet.

Herning Kommunes mange positive Marte Meo-erfaringer udspringer primært fra kommunens plejecentre, og der er behov for og muligheder i at udbrede de gode erfaringer til indsatser til borgere med demens i eget hjem. Dette vil være til gavn for både pårørende og personale, der varetager omsorg, sundhed, pleje og aktivitetsopgaver sammen med den demensramte borger i daghjemmene og i og omkring eget hjem.

Hovedformålet med projektet er at anvende Marte Meo-metoden til at skabe sammenhæng og vidensdeling, så omsorg og nærvær styrkes i ældreplejen. Derudover er det en vigtig del af projektet at afprøve, hvorvidt videooptagelser kan fungere som dokumentation og derved reducere unødvendige dokumentationskrav.

Målgruppen for projektet er både pårørende til borgere med demens i eget hjem og de fagpersoner, der arbejder med borgerne i eget hjem. Det innovative i projektet er, at idéudviklingen starter i målgruppen, der således er med til at udvikle individuel videobaseret læring, som både afprøves lokalt og bidrager til skabelse af viden på nationalt niveau:

1. Læring på individuelt niveau: Familier med demens vil få tilbudt Marte Meo-forløb i eget hjem og i overgangen til plejebolig. Disse forløb vil indgå i uddannelsen af 12 Marte Meo-terapeuter. Der skabes to professionelle film til undervisningsbrug.

2. Læring og kompetenceudvikling på lokalt niveau: Det afprøves om videooptagelser, der følger CPR-nr., kan reducere dokumentationen i overgangen fra eget hjem til plejebolig.

3. Læring på nationalt niveau: Der produceres i alt 15 professionelle Marte Meo-film til en ny vidensplatform, som udbredes af Alzheimerforeningen med fri adgang for alle.

I forbindelse med projektet vil Herning Kommune uddanne 12 Marte Meo-terapeuter og 60 medarbejdere får Marte Meo grundkursus.

Økonomi

Projektet forventes at løbe fra 1. december 2020 til 31. december 2021, hvor puljemidlerne blandt andet anvendes til uddannelse, vikardækning samt optagelse og redigering af videoer.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at Social- og Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning

at der meddeles en indtægts- og udgiftsbevilling svarende til 5.026.000 kr. i 2021 på Serviceområde 18, Sundhed og Ældre

at de bevillingsmæssige konsekvenser medtages i førstkommende budgetopfølgningssag.

Beslutning

Godkendt som indstillet.

Punkt 14: Covid-kompensation til Sundhed og Ældre

29.08.00-S00-1-21

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			x						

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Fordeling af Covid-19 kompensation 2020 blev forelagt og godkendt på Byrådets møde den 15. december 2020, punkt 233. Beslutningen blev taget med udgangspunkt i oplysninger fra efterårsopfølgningen for Herning Kommune og den seneste opgørelse af Covid relaterede mer- og mindreudgifter til KL den 12. november 2020.

Sundhed og Ældres beregnede andel af covid-19 kompensation for 2020 er 10,059 mio. kr.

Sagsfremstilling

Covid-19 kompensation til Sundhed- og Ældre Covid-19 på 10,059 mio. kr. er først blevet prioriteret til tværgående udgifter, som kan ses i nedenstående tabel 1:

Tabel 1: Tværgående Covid-19 udgifter

Tildeling af kompensation - corona opgaver	i hele 1.000 kr.
Værnemidler - dækning af udgifter udover indkøb via KVIK	1.413
Værnemiddellager	442
Test af personale	232
Indkøb til test af personale og udgifter til biler	180
Isolationsfaciliteter	162
I alt	2.429

Herefter er den resterende Covid-19 kompensation fordelt til driften ud fra en fordelingsnøgle for øget sygefravær samt øgede udgifter til rengøring. Fordelingen ses i tabel 2:

Tabel 2: Fordeling af øvrig Covid-19 kompensation

Fordeling af øvrig kompensation	i hele 1.000 kr.
Hjemmeplejen	900
Aktivitet og træning samt genoptræning	740
Plejecentre	3.716
Sygeplejen	1.351
Friplejehjem - reserveret	191
Danske Diakonhjem	567
Privat leverandør af hjemmepleje	165
I alt	7.630

Hjemmepleje

Kompensation til hjemmeplejen er fordelt på baggrund af andelen af visiterede timer for perioden januar-september 2020. Private leverandører af hjemmepleje er sammenlagt tildelt 165.000 kr. i COVID-kompensation.

Plejecentre
Fordelingen af kompensation til plejecentre er beregnet udfra antallet af pladser. Kompensationen er fordelt til de kommunale plejecentre samt plejecentre drevet på driftsaftale mellem Herning Kommune og Danske Diakonhjem, i alt 567.000 kr . Kompensationsbeløbet på 191.000 kr. til friplejehjem er reserveret, idet det fortsat er uafklaret, hvorvidt det skal ske fra friplejehjemmenes beliggenhedskommune eller fra betalingskommunerne for de enkelte friplejehjemsbeboere.

Der er således endnu ikke sket kompensation af friplejehjemmene.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Til efterretning.

Punkt 15: Fælles hjælpemiddeldepot mellem Herning og Ikast-Brande Kommuner

27.60.00-P00-1-19

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			x						

Øvrige sagsbehandlere: -

Resume

Herning Kommune og Ikast-Brande Kommune godkendte i januar og februar 2020, at der arbejdes på at etablere et fælles hjælpemiddeldepot mellem de to kommuner. I juni 2020 blev hovedlinjerne i en samarbejdsmodel præsenteret sammen med afdækningen af øvrige spørgsmål om placering, økonomi og serviceniveau mv. På den baggrund godkendte begge kommuner, at der blev arbejdet videre med at etablere et fælles hjælpemiddeldepot.

I nærværende sag har administrationerne i de to kommuner afdækket en række forhold vedr. økonomi og samarbejdsmodeller nærmere. Administrationerne indstiller, at man på baggrund af afdækningen ikke arbejder videre med et fælles depot, men i stedet styrker samarbejdet mellem de eksisterende depoter. Indstillingen bunder i de begrænsede juridiske og økonomiske muligheder og rationaler, der har vist sig at være for at etablere et fælles hjælpemiddeldepot af den ønskede karakter. Juridisk gælder det, at den ønskede samarbejdsmodel ikke er mulig, og at et §60-fællesskab ikke er anbefalelsesværdigt. Økonomisk, at et fælles depot vil være meget dyrt at etablere, og at beregningerne på den forventede driftsøkonomi ikke tilsiger, at der vil være stordriftsfordele.

Sagsfremstilling

Anlægsøkonomi
Administrationernes afdækning har vist, at det ikke er muligt at finde eksisterende bygninger, der kan ombygges til et fælles hjælpemiddeldepot for få midler. Et fælles hjælpemiddelpot skal derfor bygges fra ny. Det kan enten ske som et kommunalt byggeri eller et privat byggeri med efterfølgende leje.

I forhold til førstnævnte vurderer administrationerne ud fra kvadratmeterbehovet til depotets respektive funktioner, at prisen bliver ca. 42 mio. kr. Dette beløb vil skulle fordeles med ca. 27 mio. kr. fra Herning Kommune og ca. 15 mio. kr. fra Ikast-Brande Kommune. Fordelingen mellem de to kommuner baserer sig hovedsageligt på befolkningstal. Dog er udgifterne til lagerplads fordelt efter kommunernes faktiske lagerbehov, da Ikast-Brande Kommunes andel er større. Dette skyldes, at man som mindre kommune har behov for flere lagerkvadratmeter per borger for at kunne have samme udvalg af hjælpemidler som en større kommune. I forhold til sidstnævnte er der indhentet et eksternt estimat fra en entreprenør på etableringsomkostningerne. Dette stemmer overens med den kommunale vurdering af anlægsudgiften.

Driftsøkonomi
Administrationerne har på baggrund af forudsætningerne i den foreslåede samarbejdsmodel og forventninger til eventuelle fælles depotbygninger udarbejdet et forventet driftsbudget, som fremgår nedenfor. Driftsudgifterne er fordelt mellem de to kommuner på baggrund af befolkningstal (68,4% til Herning Kommune og 31,6% til Ikast-Brande Kommune).

Opgjort i mio. kr. + betyder merudgift og - betyder mindreudgift	Nuværende budget for særskilte depoter	Estimeret budget for fælles depot	Ændring
Herning Kommune			
Personale og personalerelaterede udgifter	3,5	3,8	+0,3
Diverse driftsudgifter	0,5	0,6	+0,1
Grunde og bygninger	0,2	0,5	+0,3
I alt	4,2	4,9	+0,7

Ikast-Brande Kommune			
Personale og personalerelaterede udgifter	2,0	1,8	-0,2
Diverse driftsudgifter	0,8	0,8	0,0
Grunde og bygninger	0,2	0,2	0,0
I alt	3,0	2,8	-0,2
Total (Herning og Ikast-Brande Kommuner)	7,2	7,7	+0,5

Note: Budgettet baserer sig på en fleksibel samarbejdsmodel og dermed ikke et §60-fælleskab. I budgettet er ikke indregnet udgifter til nyt hjælpemiddelsystem inkl. BI-system og udskiftning af biler, da det ikke indgår i det nuværende budget. Til forskel fra de eksisterende budgetter er der indarbejdet udgifter til både indvendig og udvendige bygningsvedligehold.

Tabellen viser, at et fælles depot forventes at øge driftsudgifterne for Herning Kommune med ca. 700.000 kr., mens de forventes at blive reduceret med ca. 200.000 kr. for Ikast-Brande Kommune.

I ovenstående er det antaget, at depotet placeres i Birk Centerpark, som jf. sagen til junimødet fra et fælles perspektiv er bedste placering. En placering i HI-Parken vil give større driftsudgifter end beregnet i det estimerede driftsbudget. Årsagen er, at kørselstid og afstand til borgerne bliver større. I fordelingsmodellen fordeles den udgift mellem de to kommuner.

Benchmark af økonomien i de nuværende hjælpemiddeldepoter
I nedenstående tabel er de to kommuners nuværende udgifter til depotdrift i de seneste to afsluttede regnskabsår blevet sammenlignet, og desuden er der sammenlignet med landsgennemsnittet og de øvrige kommuner i Vestklyngen. Tallene er fra Danmarks Statistik og er for nærværende to kommuner justeret på baggrund af forskelle i konteringspraksis. Det bemærkes, at Holstebro, Lemvig og Struer har et fælles depot, der er organiseret som et §60-fællesskab.

Udgifter pr. indbygger, løbende priser (kr.)	Regnskab 2018	Regnskab 2019
Hele landet	83	88
Herning	49	45
Ikast-Brande	80	66
Holstebro	153	127
Lemvig	125	169
Struer	72	93
Ringkøbing-Skjern	57	65

Tabellen viser, at udgifterne til drift af de nuværende hjælpemiddeldepoter er større i Ikast-Brande Kommune end i Herning. Dette vurderes i et vist omfang at kunne tilskrives, at depotet i Herning allerede er af en størrelse, hvor der er stordriftsfordele, mens dette ikke er tilfælde i Ikast-Brande. Begge kommuner har dog lavere udgifter til depotdrift end landsgennemsnittet og væsentligt lavere udgifter end de tre vestjyske kommuner, der har et fælles §60-depot.

Samarbejdsmodeller og tidshorisont
De to kommuner godkendte i juni 2020, at et fælles hjælpemiddeldepot forventes at bygge på en model med en fleksibel og gensidigt forpligtende samarbejdsaftale. Modellen indebærer, at depotet er organisatorisk forankret i den ene kommune, men løser depotopgaven for begge kommuner.

Som præsteret i juni 2020, er der på nuværende tidspunkt ikke lovhjemmel til at indgå en sådan samarbejdsaftale. Regeringen og KL er enige om at se på muligheden for en mere fleksibel organisering af tværkommunale samarbejder. På forespørgsel kan KL ikke oplyse tidshorisont.

På nuværende tidspunkt er den eneste juridiske mulighed for lave et tværkommunalt hjælpemiddeldepot, at der oprettes et § 60-fællesskab. § 60-fællesskabet er en selvstændig juridisk enhed, hvis eneste opgave er at løse de opgaver, hvortil § 60-fælleskabet har fået overdraget kompetence fra de deltagende kommuner. Administrationen kan ikke anbefale et § 60-fællesskab. For det første er en sådan konstruktion administrativ ressourcekrævende, for det andet er den ufleksibel, og for det tredje vil den medføre tab af synergi mellem hjælpemiddeldepotet og både driftsorganisationen på sundheds- og ældreområdet og den kommunale administration. For nærmere detaljer henvises til det vedlagte bilag.

Langtidsperspektiverne ved fælles depotdrift
På kort sigt vil fordelene ved et fælles depot være, at man får mulighed for at drive depotet fra tidssvarende faciliteter. Fra Ikast-Brandes side vil fordelene desuden være øget driftssikkerhed og flere medarbejderkompetencer.

På længere sigt forventes et fælles depot at give anledning til idéoverførsel og gensidig læring de to kommuner i mellem samt evt. give mulighed for flere specialistløsninger grundet depotets større volumen. Sidstnævnte vil dog primært være en forbedring for Ikast-Brande Kommune. Ulemperne ved et fælles depot vil på sigt primært være tab af fleksibilitet ift. det interne samarbejde i de respektive kommuner.

Det forventes ikke, at samarbejdet på sigt kan udvikle sig til også at indeholde fælles indkøb af hjælpemidler og fælles lagerbeholdning. Det skyldes, at et sådant samarbejde griber langt ind i hjælpemiddelvisitationen og kræver at de to kommuner vedtager enslydende serviceniveauer.

For Herning Kommune forventes en fordyrelse af driften på kort og lang sigt. For Ikast-Brande Kommune forventes et økonomisk rationale på kort og lang sigt.

Direktøren for Social, Sundhed og Beskæftigelse indstiller,

at afdækningen af den forventede anlægs- og driftsøkonomi i et fælles hjælpemiddeldepot tages til efterretning

at orienteringen om samarbejdsmodeller og tidshorisont tages til efterretning

at de to kommuner fortsætter på baggrund af de fælles afdækninger med hvert sit hjælpemiddeldepot men med tættere samarbejde.

Beslutning

Godkendt som indstilllet.

Social- og Sundhedsudvalget anmoder om, at der umiddelbart igangsættes et arbejde med udarbejdelse af konkrete forslag til håndtering af behovet for ny hjælpemiddeldepot i Herning Kommune.

Bilag

Notat § 60-fællesskab

Punkt 16: Meddelelser fra formanden og udvalgets medlemmer

00.00.00-P19-663-17

Kommunikation

DIR	FOU	BFU	SOS	BSK	KFU	BYP	TMU	ØKE	BYR
			X						

Øvrige sagsbehandlere: -

Beslutning

Administrationen orienterede om status i ft. covid-19 – herunder

-

besøgsrestriktioner

-

smitteniveauet blandt beboere og personale

-

opsporing

-

test

-

vaccination

Nyt privat tilbud til autister i Herning Kommune drøftet.